

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, v državnem zboru zastopane.

Kos XVI. — Izdan in razposlan dne 14. marca 1896.

Vsebina: Št. (35.—37.) 35. Dopustilnica za železnico z ozko raztečino iz Rovereta v Ravazzone. — 36. Razglas, da sta se velika carinska urada II. razreda v Oświęcimiu in Krňovu pooblastila, ob izstopu odpravljati cukar. — 37. Razglas, da se je razširila oblast c. k. malemu carinskemu uradu I. razreda v Risnu.

35.

Dopustilnica z dne 26. januarja 1896. l.

za železnico z ozko raztečino iz Rovereta v Ravazzone.

Mi Franc Jožef Prvi, po milosti Božji cesar avstrijski;

apostoljski kralj ogrski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimérski in ilirski; viši vojvoda avstrijski; veliki vojvoda krakovski; vojvoda lotarinški, saloburški, štajerski, koroški, kranjski, bukovinski, gorenje-sleški in dolenje-sleški; veliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker je mestna občina roveretska zaprosila, da bi se ji dalo dopustilo, zgraditi in obratovati lokalno železnico z ozko raztečino iz Rovereta v Ravazzone, se Nam je, z ozirom na občo korist te podjetbe vzdvidelo, imenovani koncesijonarki to dopustilo na podstavi zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.), kakor tudi na podstavi zakona z dne 31. decembra 1894. l. (Drž. zak. št. 2. iz 1895. l.) podeliti takó-le:

§. 1.

Koncesijonarki dajemo pravico, zgraditi in obratovati lokomotivno železnico, katero bo kot lokalno železnico z ozko raztečino napraviti iz Rovereta v stiku s progo Kufstein—Ala južne železniške družbe črez Sacco v Ravazzone v stik z lokalno železnico Mori—Arco—Riva ob Gardskem jezeru.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustilnice, se dodeljujejo v členu V. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (Drž. zak. št. 2. iz leta 1895.) omenjene ugodnosti.

§. 3.

Koncesijonarka je dolžna, gradnjo v §. 1. imenovane železnice začeti precej ter jo dokončati najkasneje v pol drugem letu, računaje od današnjega dne; dodelano železnico je takoj izročiti javnemu prometu ter obrat po nji vzdrževati nepretrgoma ves čas, dokler traja dopustilo.

Da se bo držala gorenjega rokú za gradnjo, mora koncesijonarka dati zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale zgorenje dolžnosti, se smé izreči, da je ta varščina zapala.

§. 4.

Da izdelava dopuščena železnico, za to se dodeljuje koncesijonarki pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se koncesijonarki dodeli tudi zastran tistih dovlavnih, ki bi se imele narediti in o katerih bi državno upravitvo spoznalo, da je njih naprava v javni koristi.

§. 5.

Koncesijonarki se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, in pa dopustilnih pogojev, ki jih bo postavilo ministerstvo za železnice, pa tudi tega, kar veleavajo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.) in red za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.) in pa zakoni in ukazi, kateri se morebiti v bodoče dadó. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in obratni predpisi, podani v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, kolikor se bo z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, posebno na nižano vozno brzino, ministerstvu za železnice zdelo pripustno, a na to stran bodo veljali posebni obratni predpisi, ki jih izdá ministerstvo za železnice.

§. 6.

Znesek resnične napravne glavnice potrebuje odobrila državnega upravitva.

Pri tem naj veljá to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo železnice, potem za dobavo vozil in pa za dotacijo pričuvnega zaklada, katerega določi državno upravitvo, res uporabljenih in prav izkazanih, prištevši interkalarne obresti, ki so med grajenjem res bile izplačane.

Ako bi po dogradbi železnice bilo treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se dotični stroški sméjo prišteti napravni glavnici, če je državno upravitvo privolilo v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in če se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je treba odplačati v času, dokler traja dopustilo, po razdolžnem črtéžu, ki ga odobri državno upravitvo.

§. 7.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se je v tem oziru in pa gledé ugodnosti potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, katera bodo vsak čas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi za deželno brambovstvo in črno vojsko obéh državnih polovic, za tirolske deželne strelce in za žandarstvo, in to ne samo o potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi kadar te osebe služabno potujejo na svoj račun k orožnim vajam in priglednim zborom.

Koncesijonarka se zavezuje, da bo pristopila dogovoru, med avstrijskimi železniškimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov in pa vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prenose, dalje da bo pristopila vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prenosu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležéče prevažati na račun vojaške blagajnice.

Vsak čas veljajoči predpis za vojaške prenose po železnicah, in pa vsak čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesijonarko moč in veljavo z dnem, ko se po dopuščeni železnici prične obrat. Predpisi enake vrste, ki se bodo izdali po tem času, ki se pa ne bodo objavili po Državnem zakoniku, zadobé za koncesijonarko veljavo in moč, kadar se ji bodo uradoma priznanili.

Te dolžnosti ima koncesijonarka samó v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje zdi izvršljivo z ozirom na drugotnost te proge in na olajšila, vsled tega dodeljena gledé na napravo, opremo in vrsto obrata.

Koncesijonarka je dolžna, oddajaje službe ozirati se v zmyslu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (Drž. zak. št. 60.) na doslužile podčastnike vojstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 8.

V koliko je enake ugodnosti, kakor jih ustanavlja gledé na prevažanje vojakov §. 7., dodeljevati civilnim stražnim četam (varnostni straži, finančni straži i. e.) ali drugim javnim organom, to se določuje v dopustilnih pogojih.

§. 9.

Dopustilna doba in ž njo vréd v §. 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba

proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset (90) let, računjuje od današnjega dne, ter mine po tem roku.

Državno upravstvo smé izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roku izgubilo svojo moč, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 3. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, ter bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu §. 11. lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 10.

Koncesijonarka nima pravice, tretjim osebam prepuščati obrat po dopuščeni železnici, ako ji tega državno upravstvo izrečno ne dovoli.

Državnemu upravstvu se pridržuje pravica, da smé po dopuščeni železnici sosebno tedaj, kadar bi ta zadobila neposredno zvezo s kako železnico, ki jo morda tedaj obratuje država, obrat na se vzeti ki vodi na račun koncesijonarke ves ostali čas, dokler bo še trajalo dopustilo.

V tem slučaju mora koncesijonarka državnemu upravstvu povrniti stroške, ki mu zares nastanejo iz tega obratovanja in katere bo eventualno ustanoviti poprek.

Kako naj se sicer vodi ta obrat, vrvná se s posebno obratno pogodbo, ki naj se sklene med državnim upravstvom in koncesijonarko.

§. 11.

Koncesijonarka ima dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (Drž. zak. št. 2. iz l. 1895.), državnemu upravstvu na njegovo zahtevo vsak čas dopuščati skupno porabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se še le napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da ima državno upravstvo pravico, prosto ustanavlja tarife, za primérno odškodnino odpravljati ali odpravljati dajati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§. 12.

Državno upravstvo si pridržuje pravico, da smé dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat izročena, vsak čas odkupiti po nastopnih določilih:

1. Da se ustanovi odkupnina, seštejejo se letni čisti donosi, kar jih je podjetba imela v po-

slednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti donosi najslabejših dveh let in potém se izračuni poprečni čisti donos ostalih petih let.

Po spredaj stoječih določilih najdeni poprečni čisti donos naj potemtakem koncesijonarki država kot odškodnino za odkup železnice plačuje v še ostali trajni dobi dopustila v polletnih obrokih, dospelajočih vsako leto 30. dne junija in 31. dne decembra po izteku.

2. Ko bi se pak železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po določilih odstavka 1. najdeni srednji čisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je potreben za pogojeno obrestovanje in povrnitev v nabavo novcev vzprejetega posojila v času, dokler traja dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo daje država za odkup železnice, v tem, da država namesto koncesijonarke do časa, ko bo zgoraj omenjeno posojilo popolnoma odplačano, sama prevzame njega plačevanje o dogovorjenih rokovih dospelosti.

3. Državi se pridržuje pravica, da plača kadar koli na mesto še ne dospelih letnih plačil v zmislu odstavka 1. glavnico, enako znesku glavniske, računëč obresti od obresti, po štiri od sto na leto diskontovane vrednosti onih plačil, ki jih je opravljati po določilih odstavka 1.

Ako se država odloči, plačati to glavnico, plača naj jo v gotovini ali z državnimi zadolžnicami, kakor si to sama izbere. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju na dunajski borzi uradoma zaznamovali o državnih zadolžnicah enake vrste.

4. Izplačavši odkupnino, pride država po odkupu železnice in z dnem tega odkupa brez daljne odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštévši tudi vozila, gradivne zaloge in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade, ako le-ti niso že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilom državnega upravstva.

§. 13.

Ko mine dopustilo in tistega dne, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena last in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, vštévši tudi vozila, gradivne zaloge in pa kake iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade v obsegu, povedanem v §. 12., poslednjem odstavku.

Ako to dopustilo mine, in pa tudi, ako se železnica odkupi (§. 12.), obdrži koncesijonarka last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetbe, in kar bi imela po obračunih terjati, potem last posebnih del in poslopij, napravljenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere si je ona sama sezidala ali pridobila po pooblastilu državnega upravitstva z izrečnim pristavkom, da té reči niso pristojstvo železnice.

§. 14.

Državno upravitstvo ima pravico, prepričati se, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Tudi ima državno upravitstvo pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarstvo, in se posebno po nadzornikih, ob stroških koncesijonarke pošiljanih — kakorkoli se mu vzvidi primerno — prilegovati, da se delo izvaja po projektu in po pogodbi.

Komisar, ki ga morda postavi državno upravitstvo v nadziranje železniške podjetbe, imej tudi pravico, kolikorkrat se mu primerno zdi, hoditi v seje zastopa, kateri posluje kot načelnštvo železniške podjetbe, ter tam ustavljati vse sklepe in naredbe, nasprotno zakonom ali dopustilu, ali pak kvarne javni koristi; toda v takem slučaju je komisarjeva dolžnost, precej si izprostiti razloko ministerstva za železnice, katera naj se dá brez odloga ter naj veže družbo.

§. 15.

Ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se državnemu upravitstvu pridržuje tudi pravica, da se poprime zakonom primernih naredb ter po okolnostih izreče, da je dopustilo izgubilo svojo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Resno opominjaje vsakega, da ne delaj zoper to, kar ustanavlja tá dopustilnica, in dodeljuje koncesijonarki pravico, zastran izkazne škode zahtevati vračila pred Našimi sodišči, dajemo vsem

oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustilnico in vsem, kar se v nji določuje.

V spričalo tega izdajemo to pismo, navdarjeno z Našim vélikim pečatom, v Našem države glavnem in prestolnem mestu dunajskem šestindvajsetega dne meseca januarja v letu milosti tisoč osemsto devetdesetem in šestem, Našega cesarjevanja osem- inštiridesetem.

Franc Jožef s. r.

Badeni s. r.

Guttenberg s. r.

Biliński s. r.

36.

Razglas finančnega ministerstva z dne 25. februarja 1896. l.,

da sta se vélika carinska urada II. razreda v Ošwięcimu in Krňovu pooblastila, ob izstopu odpravljati cukrer.

Vélika carinska urada II. razreda v Ošwięcimu in Krňovu sta se pooblastila, po zmislu veljajočih predpisov ob izstopu odpravljati cukrer, ki se izvažajo črez carinsko progo s pravico do izvozne bonifikacije.

Biliński s. r.

37.

Razglas finančnega ministerstva z dne 26. februarja 1896. l.,

da se je razširila oblast c. k. malemu carinskemu uradu I. razreda v Risnu.

Porazumno s c. k. trgovskim ministerstvom se c. k. mali carinski urad I. razreda v Risnu na Dalmatinskem pooblašča, ob izstopu odpravljati žgane opojne tekočine, ki se izvažajo črez carinsko progo s pridržkom povračila davkov ali izvozne bonifikacije.

Biliński s. r.